

FOLKEOPLYSNINGSLOVEN OG RELIGIØSE FORENINGER

TILSKUD TIL RELIGIØSE AKTIVITETER

DUF

DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD

HORTEN

Udarbejdet af advokatfirmaet Horten

FOLKEOPLYSNINGSLOVENS REGLER OM TILSKUD TIL RELIGIØSE AKTIVITETER

For at kunne få støtte efter folkeoplysningsloven skal en forening leve op til kravene om at være folkeoplysende. Er dette tilfældet, skal den konkrete aktivitet vurderes.

ANSØGNING

Kommunens behandling af ansøgninger om støtte kan derfor beskrives som en afgørelse i to dele, hvor det først overordnet i forhold til foreningen slås fast, om der er tale om en forening, som opfylder kravene om blandt andet vedtægter med en angivelse af formål, som ligger inden for lovens formål, idet religiøse foreninger med aktiviteter for børn og unge ligestilles med andre folkeoplysende foreninger med børn og unge-aktiviteter, jf. forudsætningsvis § 33, stk. 3. om de aktiviteter, der søges støtte til, er støtteberettigede.

RELIGIØSE FORENINGER

Religiøse foreninger kan være folkeoplysende, og det udelukker ikke en forening fra at udføre frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og være støtteberettiget, at en forening tillige har et religiøst formål og/eller for eksempel kalder sig en "kirke".

I praksis skal der således ikke meget til, før en forening lever op til lovens krav til formål og vedtægter.

Først, når det er klart, at en forening lever op til lovens krav til formål og vedtægter, skal det nærmere vurderes, om foreningens aktiviteter gør den berettiget til tilskud.

FORMÅL OG VEDTÆGTER

Ved vurderingen af, om en forening opfylder kravene om at være folkeoplysende, skal det undersøges, om foreningen har formuleret et formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægterne, og som ligger inden for de overordnede formål i folkeoplysningsloven, idet foreninger med aktiviteter for børn og unge af blandt andet religiøs art skal sidestilles med andre folkeoplysende foreninger med aktiviteter for børn og unge.

Folkeoplysningslovens krav til at være folkeoplysende er bredt formulerede.

Foreningens vedtægter kan leve op til kravene, når en del af foreningens formål er af folkeoplysende karakter, og dette gælder, selvom vedtægterne også indeholder en række andre formål, som ikke kan anses for at være af folkeoplysende karakter.

Det følger af loven, at religiøse formål kan være folkeoplysende, jf. § 33, stk. 3. At en forening har en række religiøse formål og for eksempel kalder sig "kirke", udelukker den altså ikke fra at udføre frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og være støtteberettiget.

FOTO: ISSER JOHANNSEN

FOTO: JEPPE CARLSEN

STØTTE TIL AKTIVITETER

Støtte til foreningers religiøse aktiviteter efter folkeoplysningslovens regler om støtte til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde vurderes ud fra de samme regler, som andre foreningers aktiviteter.

RELIGIØSE AKTIVITETER

Det indebærer, at religiøse aktiviteter ligestilles med andre folkeoplysende aktiviteter, det vil sige, at hvis aktiviteten er folkeoplysende, er den også berettiget til tilskud – og en kommune kan ikke afvise at yde støtte til aktiviteter med henvisning til, at der er tale om et religiøst formål, en religiøs forening eller religiøsitet i aktiviteten.

EGENTLIG GUDSDYRKELSE

Det er kun i de tilfælde, hvor kommunen konkret kan lægge til grund, at der er tale om gudsdyrkelse i form af egentlige kirkelige handlinger, som for eksempel gudstjeneste, dåb og konfirmation, at kommunen kan afslå at yde støtte. Det er kommunen, der konkret i sin sagsbehandling skal dokumentere, at den aktivitet, der søges støtte til, er en egentlig kirkelig handling.

KOMMUNENS AFGØRELSE

Kommunen skal således undersøge, om de aktiviteter, der søges støtte til, er støtteberettigede. I disse støtteberettigede aktiviteter skal der ske fradrag for aktiviteter, som indebærer egentlig gudsdyrkelse i form af egentlige kirkelige handlinger.

Rent praktisk kan udgangspunktet i kommunens administration af reglerne meget vel tænkes at være det modsatte: Det opgøres i forhold til de konkrete støtteberettigede aktiviteter først, hvor stor en del af aktiviteterne der ikke er støtteberettigede, og herefter ydes der støtte til de resterende aktiviteter efter kommunens almindelige regler.

RETNINGSLINJER

Udøvelsen af skønnet i den konkrete sag gøres sikrere ved at udarbejde klare, generelle retningslinjer, som blandt andet kan hjælpe med til at sikre, at der ikke forskelsbehandles i sammenlignelige sager, herunder sikre, at foreninger ikke udelukkes fra støtte, allerede fordi aktiviteten må anses som religiøs.

GRÆNSETILFÆLDE – Q&A

De generelle regler og den praksis, der knytter sig til reglerne, vil i de fleste tilfælde give god vejledning til, hvordan en ansøgning om støtte skal afgøres. Nedennævnte eksempler kan vejlede om, hvor grænsen for det støtteberettigede går.

Der er ikke i forhold til disse spørgsmål taget stilling til, om ansøgningerne om støtte til religiøse aktiviteter i øvrigt opfylder betingelserne for at yde støtte – støtte til religiøse aktiviteter skal således fortsat opfylde nøjagtig de samme grundlæggende betingelser som andre aktiviteter.

Q *Kan der ydes støtte til en forening, hvis formål er forkyndelse af et religiøst budskab?*

A Ja. Et religiøst betinget formål er ikke relevant i forhold til en afgørelse af, om der kan ydes støtte. Det bemærkes, at religiøse formål sidestilles med andre folkeoplysende formål.

Q *Kan der ydes støtte til en aktivitet, der består i forkyndelse og undervisning, hvor børn og unge præsenteres for den religion, som er en del af foreningens værdigrundlag, og hvor der sker en drøftelse af de spørgsmål, som de gennemgåede tekster/teser rejser?*

A Der kan ydes støtte, hvis der er tale om en forkyndelse og undervisning, som bygger på et fællesskab og et idégrundlag, og hvor drøftelsen lægger op til demokratiforståelse og et aktivt medborgerskab og evne og lyst til at tage ansvar.

Q *Kan der ydes støtte til en aktivitet, der består i udenadslære af religiøse tekster med henblik på at kunne recitere disse tekster, uden at der indgår drøftelser om de spørgsmål, som teksterne rejser?*

A Der kan ikke ydes støtte, hvis aktiviteten ikke bygger på et fællesskab og et idégrundlag, og hvis aktiviteten ikke fremmer demokratiforståelse og et aktivt medborgerskab og evne og lyst til at tage ansvar. En ren udenadslære vil næppe opfylde kravene til at være en støtteberettiget folkeoplysende aktivitet.

Q *Hvis en forening afholder en sommerlejr eller en mødeaften, hvor der både foregår støtteberettigede aktiviteter og ikke-støtteberettigede aktiviteter – for eksempel i form af gudstjeneste, dåb og konfirmation – hvordan opgøres støtten så?*

A I dette tilfælde skal der ske en konkret vurdering af de enkelte aktiviteter – er de støtteberettigede, eller er de ikke støtteberettigede? Denne vurdering skal begrundes i hvert enkelt tilfælde. Herefter skal de ikke-støtteberettigede aktiviteter fratrækkes i tilskudsgrundlaget.

Læs mere på duf.dk/horten